

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział 1. TEORETYCZNE PODSTAWY FUNKCJONOWANIA ORGANIZACJI	17
<i>Maria Białasiewicz, Tadeusz Buczkowski, Barbara Czerniachowicz, Stanisław Marek, Karolina Beyer</i>	
1.1. Ewolucja koncepcji organizacji	17
1.2. Rodzaje organizacji	22
1.3. Cykl życia organizacji	25
1.4. Przedsiębiorstwo jako podstawowa organizacja gospodarcza	28
1.4.1. Powstanie i uwarunkowania rozwoju przedsiębiorstw	28
1.4.2. Przedsiębiorstwo jako system otwarty	35
1.4.3. Przedsiębiorca i przedsiębiorczość	37
1.4.4. Misja i cele przedsiębiorstwa	40
1.4.5. Podstawowe zasady działania przedsiębiorstwa	42
1.4.6. Charakterystyczne atrybuty przedsiębiorstwa	44
1.4.7. Funkcje przedsiębiorstw	46
Rozdział 2. FORMY PRZEDSIĘBIORSTW	52
<i>Maria Białasiewicz, Tadeusz Buczkowski, Malwina Szczepkowska</i>	
2.1. Klasyfikacja przedsiębiorstw według wybranych kryteriów	52
2.2. Organizacyjno-prawne formy przedsiębiorstw	54
2.3. Kryteria wyboru formy organizacyjno-prawnej działalności przedsiębiorstw	59
2.4. Nowe formy przedsiębiorstw	60
2.5. Wielopodmiotowe struktury gospodarcze	64
2.6. Nadzór korporacyjny nad organizacjami	68

Rozdział 3. OTOCZENIE PRZEDSIĘBIORSTWA	77
<i>Stanisław Marek, Anna Wieczorek-Szymańska</i>	
3.1. Rola i miejsce otoczenia w teorii organizacji	77
3.2. Elementy otoczenia przedsiębiorstwa	80
3.3. Charakterystyka makrootoczenia przedsiębiorstwa	82
3.3.1. Otoczenie ekonomiczne	82
3.3.2. Otoczenie polityczno-prawne	85
3.3.3. Otoczenie techniczno-technologiczne	86
3.3.4. Otoczenie społeczno-kulturowe	87
3.3.5. Otoczenie naturalne	88
3.3.6. Otoczenie międzynarodowe	89
3.4. Charakterystyka mikrootoczenia przedsiębiorstwa	90
3.4.1. Relacje przedsiębiorstwa z gospodarstwem domowym	90
3.4.2. Relacje przedsiębiorstwa z innymi przedsiębiorstwami	93
3.4.3. Relacje przedsiębiorstwa z instytucjami finansowymi	94
3.4.4. Relacje przedsiębiorstwa z uczelniami wyższymi i ośrodkami badawczo-rozwojowymi	95
3.4.5. Relacje przedsiębiorstwa z władzami	97
3.4.6. Relacje przedsiębiorstwa z podmiotami demokracji gospodarczej ..	98
3.4.7. Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa	99
3.5. Analiza otoczenia przedsiębiorstwa	100
Rozdział 4. PRZEDSIĘBIORSTWO W OTOCZENIU MIĘDZYNARODOWYM	106
<i>Malwina Szczepkowska</i>	
4.1. Umiędzynarodowienie otoczenia przedsiębiorstwa	106
4.2. Istota korporacji globalnej	112
4.3. Metody wejścia firm na rynki zagraniczne	116
Rozdział 5. ZASOBY I ICH ZNACZENIE W DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA	127
<i>Karolina Beyer, Stanisław Marek</i>	
5.1. Od tradycyjnego do nowoczesnego ujęcia zasobów	127
5.2. Struktura zasobów przedsiębiorstwa	128
5.2.1. Zasoby przedsiębiorstwa	128
5.2.2. Zasoby materialne	129
5.2.3. Zasoby ludzkie	131
5.2.4. Zasoby niematerialne	132
5.3. Transformacja zasobów i ich rola w procesie tworzenia wartości przedsiębiorstwa	134
5.4. Gospodarowanie zasobami w świetle teorii wiedzy niedoskonałej ..	139

Rozdział 6. GOSPODAROWANIE ZASOBAMI MATERIALNYMI	148
<i>Joanna Wiśniewska, Władysław Janasz</i>	
6.1. Istota i funkcje kapitału trwałego	148
6.2. Istota i cechy aktywów oraz ich znaczenie dla przedsiębiorstwa	150
6.3. Zarządzanie aktywami trwałymi przedsiębiorstwa	151
6.3.1. Pojęcie aktywów trwałych	151
6.3.2. Zużycie środków trwałych	154
6.3.3. Amortyzacja środków trwałych jako kategoria ekonomiczna	157
6.3.4. Strategie obsługi eksploatacyjnej wyposażenia produkcyjnego	162
6.3.5. Produktywność środków trwałych	165
6.4. Gospodarowanie aktywami obrotowymi w przedsiębiorstwie	169
6.4.1. Pojęcie, struktura i funkcje aktywów obrotowych	169
6.4.2. Proces kształtowania zapasów w przedsiębiorstwie	172
6.4.3. Zarządzanie należnościami krótkoterminowymi i polityka kredytowa przedsiębiorstwa	177
6.4.4. Gospodarowanie krótkoterminowymi aktywami finansowymi	179
6.4.5. Ocena racjonalności gospodarowania aktywami obrotowymi i ustalanie zapotrzebowania na kapitał obrotowy w przedsiębiorstwie	182
Rozdział 7. GOSPODAROWANIE KAPITAŁEM LUDZKIM	190
<i>Barbara Czerniachowicz, Anna Wieczorek-Szymańska</i>	
7.1. Wprowadzenie do gospodarowania kapitałem ludzkim	190
7.2. Ewolucja funkcji personalnej w przedsiębiorstwie	191
7.3. Kapitał ludzki w modelach polityki kadrowej	192
7.4. Nowoczesne nurty gospodarowania kapitałem ludzkim	194
7.5. Główne komponenty zarządzania kapitałem ludzkim w przedsiębiorstwie	196
7.5.1. Planowanie zatrudnienia	196
7.5.2. Rekrutacja i selekcja kadr	197
7.5.3. Wprowadzenie do pracy	200
7.5.4. Szkolenia i doskonalenie personelu	201
7.5.5. Ocenianie pracowników	202
7.5.6. Przesunięcia i fluktuacja pracowników	203
7.5.7. Motywowanie pracowników	204
7.6. Podejście kompetencyjne do zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji	208
7.6.1. Pojęcie kompetencji – poziom organizacji i poziom pracownika	208
7.6.2. Typologia kompetencji pracowniczych	210
7.6.3. Zarządzanie kompetencjami	212
7.6.4. Podejście kompetencyjne w planowaniu działań z zakresu HR	214
7.6.5. Podejście kompetencyjne w procesie rekrutacji i selekcji pracowników	216

7.6.6.	Podejście kompetencyjne w systemie ocen pracowniczych	218
7.6.7.	Nagradzanie pracowników oparte na kompetencjach	219
7.6.8.	Podejście kompetencyjne w doskonaleniu zawodowym	221

Rozdział 8. GOSPODAROWANIE ZASOBAMI NIEMATERIALNYMI

Karolina Beyer, Malwina Szczepkowska

8.1.	Wprowadzenie do problematyki gospodarowania zasobami niematerialnymi	229
8.1.1.	Uwagi wstępne	229
8.1.2.	Istota kapitału intelektualnego	231
8.2.	Zasoby niematerialne w przedsiębiorstwie – kapitał strukturalny wewnętrzny	237
8.2.1.	Istota kultury organizacyjnej podmiotu	237
8.2.2.	Reputacja przedsiębiorstwa i produktu, znak towarowy	240
8.2.3.	Informacja, technologia i lokalizacja jako specyficzny rodzaj zasobów niematerialnych	242
8.3.	Kapitał partnerski i kliencki – kapitał relacyjny w przedsiębiorstwie	244
8.3.1.	Uwagi wstępne	244
8.3.2.	Istota i struktura zasobów partnerskich	246
8.3.3.	Istota i rola zasobów klienckich	253
8.3.4.	Modele zarządzania oparte na relacjach z klientami	256
8.4.	Modele gospodarowania zasobami niematerialnymi	257
8.4.1.	Uwagi wstępne	257
8.4.2.	Nawigator Skandii	258
8.4.3.	Monitor aktywów niematerialnych	260
8.4.4.	Zrównoważona karta wyników	260

Rozdział 9. PROCESY INNOWACYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWIE

Władysław Janasz

9.1.	Podstawowe pojęcia	268
9.2.	Podstawowe cechy procesu innowacyjnego	271
9.3.	Modele procesu innowacyjnego	273
9.4.	Aktywność innowacyjna jako źródło tworzenia wartości przedsiębiorstwa	280
9.5.	Rodzaje i kryteria strategii innowacyjnych	286
9.6.	Podstawowe warunki innowacyjności przedsiębiorstw	290

Rozdział 10. WSPÓŁCZESNE PROBLEMY ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM

Maria Białasiewicz, Barbara Czerniachowicz

10.1.	Pojęcie i ewolucja zarządzania	297
10.2.	Istota i rozwój zarządzania strategicznego	299

10.3.	Rola kadry menedżerskiej w zarządzaniu	303
10.4.	Strategia jako podstawowe pojęcie zarządzania strategicznego	307
10.5.	Proces zarządzania strategicznego	309
10.6.	Współczesne koncepcje i metody zarządzania przedsiębiorstwem ..	313
10.7.	Konkurencyjność w zarządzaniu strategicznym	318

Rozdział 11. KRYZYS W GOSPODARCE I PRZEDSIĘBIORSTWIE 333

Maria Białasiewicz, Stanisław Marek, Anna Wieczorek-Szymańska

11.1.	Istota i źródła światowego kryzysu gospodarczego XXI wieku	333
11.1.1.	Kryzys jako faza cyklu koniunkturalnego	333
11.1.2.	Mechanizm powstawania wielkich kryzysów	335
11.1.3.	Przyczyny kryzysu finansowego w USA	338
11.1.4.	Skutki obecnego kryzysu	343
11.2.	Zarządzanie przedsiębiorstwem w sytuacjach kryzysowych	344
11.2.1.	Kryzys – pojęcie, przebieg, przyczyny i objawy	344
11.2.2.	System ostrzegania przed kryzysem	349
11.2.3.	Działania antykryzysowe	351
11.2.4.	Restrukturyzacja przedsiębiorstwa	355

Rozdział 12. FINANSOWY WYMIAR REZULTATÓW PRZEDSIĘBIORSTWA 363

Wanda Skoczylas

12.1.	Wartość przedsiębiorstwa jako finansowy cel działalności gospodar- czej	363
12.2.	Pomiar wartości przedsiębiorstwa	364
12.3.	Działania tworzące wartość przedsiębiorstwa	370
12.4.	Czynniki tworzące wartość w zakresie działalności operacyjnej i inwestycyjnej	373
12.5.	Struktura i koszt kapitału jako czynniki tworzące wartość	376
12.6.	Płynność finansowa jako warunek konieczny osiągania rentowności	378

Rozdział 13. GŁÓWNE UWARUNKOWANIA FUNKCJONOWANIA I ROZ- WOJU PRZEDSIĘBIORSTW PRZYSZŁOŚCI 384

Barbara Czerniachowicz, Stanisław Marek, Anna Wieczorek-Szymańska

13.1.	Cywilizacyjne podstawy zmian w przedsiębiorstwie	384
13.2.	Megatrendy i ich wpływ na rozwój przedsiębiorstw	388
13.3.	Kryzys a przyszłościowe zmiany rozwojowe	392
13.3.1.	Regulacja systemu finansowego	393
13.3.2.	Konieczność interwencjonizmu państwa	394
13.3.3.	Zapobieganie globalnej nierównowadze	395
13.3.4.	Zapobieganie nadmiernym podziałom na rynku ogólnoswiatowym ..	396
13.4.	Wybrane przyszłościowe zmiany kształtujące procesy gospodarcze	397

13.4.1. Zmiany demograficzne	397
13.4.2. Ograniczoność zasobów	400
13.4.3. Zmiany edukacyjne	402
13.5. Obszary zmian w przedsiębiorstwach przyszłości	404
Bibliografia	409
Indeks	433